

מקור המאמר בזהר פרשת אמור דף צד ע"ב
סוד ששת ימי החול, ומעלת השבת

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה, שֵׁשֶׁת יָמִים מָאֵי
עֲבִידְתִּיהוּ. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתוּב כִּי שֵׁשֶׁת
יָמִים עָשָׂה יי' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְלֹא כְּתוּב
בְּשֵׁשֶׁת. וְהָאֵל אֹקְמוּהָ, וְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא עֲבִיד
עֲבִידְתִּיהָ, וְאֶקְרוּן יוֹמֵי מְלָאכָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק אֵי הָכִי אָמַאי אֶקְרוּן שֵׁשֶׁת יָמֵי
חוּל, אָמַאי חוּל. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַשְּׁתָּא
אֲתַנְהִיג עַלְמָא עַל יְדָא דְשְׁלוּחֵיהוּ, בְּגִין כִּד יוֹמֵי
חוּל אֶקְרוּן.

רַבִּי חִיָּיא אָמַר, בְּגִין דְּשָׂרֵי לְמַעַבְדַּ בְּהוּן עֲבִידְתָּא,
וּבְגִין דָּא לָא אֶקְרוּן קַדְשׁ. וּמָאן דְּלָאוּ אֶקְרוּן
קַדְשׁ, חוּל אֶקְרוּן. וְעַל דָּא אֲתַקִּינוּ חֲבֵרֵיִיא
בְּהַבְדָּלָה, בֵּין קַדְשׁ לְחוּל. מָאֵי הַבְדָּלָה הָכָא. אֶלָּא
קַדְשׁ מְלָה בְּגֵרְמִיהָ הוּא, וְשִׂאָרָא מִנִּיהָ אֲתִיָּין. וְעַל
דָּא אֵלִין לְעוֹבְדָא, וְאֵלִין לְנִטְרָא. וְאֵימְתִי אֲשַׁתְּכַח
נְטִירוֹ בְּהוּ. כִּד זְמִינִין מִקַּדְשׁ.

ועל כן אלו למעשה, ואלו לשמר. ומתי נמצאת בהם שמירה? כשזמננים מקדש.

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה. שֵׁשֶׁת יָמִים מָה מַעֲשִׂיהֶם?
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּתוּב כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת
הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְלֹא
כְּתוּב בְּשֵׁשֶׁת, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ,
וְכָל יוֹם וְיוֹם עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂהוּ,
וְנִקְרָאִים יָמֵי מְלָאכָה.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִם כֵּן,
לָמָּה נִקְרָאוּ שֵׁשֶׁת יָמֵי חוּל?
לָמָּה חוּל? אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
עֲכָשׁוּ מִתְּנַהֵג הָעוֹלָם עַל יְדֵי
הַשְּׁלוּחִים שְׁלָהֶם, מִשׁוּם כִּד
נִקְרָאִים יָמֵי חוּל.

רַבִּי חִיָּיא אָמַר, מִשׁוּם
שְׁמַתָּר לַעֲשׂוֹת בָּהֶם עֲבוּדָה,
וּמִשׁוּם כִּד לָא נִקְרָאִים קַדְשׁ,
וּמִי שְׁלָא נִקְרָאִים קַדְשׁ,
נִקְרָאִים חוּל, וְעַל כֵּן הִתְקִינוּ
הַחֲבֵרִים בְּהַבְדָּלָה, בֵּין קַדְשׁ
לְחוּל. מָה הַהַבְדָּלָה כָּאן? אֶלָּא
קַדְשׁ הוּא דְּבָר בְּעֲצָמוֹ,
וּמִתְחִילוֹת מִמֶּנּוּ הָאוֹתִיּוֹת.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הַשְּׂמִיחָה
וְהַשְּׂמִירָה שֶׁל יוֹם הַשַּׁבָּת הֵם
עַל הַכֹּל, וּמִשׁוּם שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה
מִתְעַטֵּר בְּאָבָא וּבְאִמָּא,
וְנוֹסֶפֶת קֹדֶשׁה עַל קֹדְשָׁתוֹ,
מֵה שְׂאִין כֵּן בְּשָׂר הַיָּמִים,
שֶׁהָרִי הוּא קֹדֶשׁ וּמִתְעַטֵּר
בְּקֹדֶשׁ, וּמוֹסִיף קֹדֶשׁה עַל
קֹדְשָׁתוֹ, מִשׁוּם כִּף הַיּוֹם הַזֶּה
הוּא שְׂמִיחָת הָעֲלִיּוֹנִים
וְהַתְּחַתּוֹנִים, כָּלֶם שְׂמִיחִים בּוֹ,
מִמֶּלֶא בְּרָכוֹת בְּכֹל
הָעוֹלָמוֹת. כָּלֶם נִתְקַנּוּ (בְּזוֹנּוֹ)
מִמֶּנּוּ. בַּיּוֹם הַזֶּה מְנוּחַת
עֲלִיּוֹנִים וְתְּחַתּוֹנִים. בַּיּוֹם
הַזֶּה מְנוּחַת הָרְשָׁעִים
בְּגִיהָנָם.

לְמֶלֶךְ שֶׁעָשָׂה הַלּוּלָא לְבָנוּ
הַיְחִיד, עֵטֶר אוֹתוֹ בַּעֲטָרָה
עֲלִיּוֹנָה, מִנֵּה אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ עַל
הַכֹּל. בַּיּוֹם הַזֶּה שְׂמִיחַת הַכֹּל.
שׁוֹטֵר אֶחָד שֶׁהָיָה מִפְּקֹד עַל
דֵּינָם שֶׁל בְּנֵי אָדָם, הָיָו בְּיָדוֹ
גְּבָרִים שְׂצָרִיכִים הַרְיָגָה,
וּגְבָרִים שֶׁהָיָו צָרִיכִים
לְהַלְקָאָה. בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הַיּוֹם
הַזֶּה שֶׁל שְׂמִיחַת הַמֶּלֶךְ עוֹזֵב
אֶת דֵּינָיו, וְשׁוֹמֵר אֶת שְׂמִיחַת
הַמֶּלֶךְ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, חֲדוּתָא וּנְטִירוּתָא דְיוֹמָא
דְּשַׁבְּתָא עַל כֹּלָּא הוּא, וּבְגִין דְּהָאֵי יוֹמָא
אֲתַעֲטֵר בְּאָבָא וְאִמָּא, וְאִתּוּסַף קֹדֶשׁה עַל
קְדוּשְׁתִּיהָ, מַה דְּלֹא אֲשַׁתְּכַח הָכִי בְּשָׂר יוֹמִי,
דְּהָא הוּא קֹדֶשׁ, וְאִתְעֵטֶר בְּקֹדֶשׁ, וְאוּסִיף קְדוּשָׁה
עַל קְדוּשְׁתִּיהָ. בְּגִין כִּדְ הָאֵי יוֹמָא חֲדוּתָא דְעֵלְאֵי
וְתַתְּאֵי, כֹּלָּא חֲדָאן בֵּיה. מְלִי בְּרַכָּאן בְּכִלְהוּ עֲלִמִין.
כִּלְהוּ מַצִּיחַ אֲתַקְנּוּ (נִיֵּא אֲתַזְנּוּ), בְּהָאֵי יוֹמָא גַּיְיחָא
דְעֵלְאֵי וְתַתְּאֵי. בְּהָאֵי יוֹמָא גַּיְיחָא דְחַיִּיבָא דְגִיהָנָם.

לְמֶלֶכָא דְעֵבֵד הַלּוּלָא לְבָרִיהּ יְחִידָאֵי, אֲעֵטֶר לִיה
בַּעֲטָרָא עֲלָאָה, מְנִי לִיה מֶלֶכָא עַל כֹּלָּא.
בְּהָאֵי יוֹמָא חֲדוּתָא לְכֹלָּא. חַד סְנִטִירָא דְאִתְפְּקֹד
עַל דֵּינָא דְבְּנֵי נְשָׂא, הוּוּ בִּידִיה גּוֹבְרִין דְּבַעֲיִין
קְטוּלָא, גּוֹבְרִין דְּבַעֲיִין לְאִלְקָאָה. בְּגִין יִקְרָא דְהָאֵי
יוֹמָא דְחֲדוּתָא דְמֶלֶכָא, שְׂבִיק דֵּינָיו, וּנְטֵר
לְחֲדוּתָא דְמֶלֶכָא.

כִּדְ הֵהוּא יוֹמָא, הַלּוּלָא דְמֶלֶכָא בְּמִטְרוּנִיתָא,
חֲדוּתָא דְאָבָא וְאִמָּא עָלֶיהָ, חֲדוּתָא
דְעֵלְאֵין וְתַתְּאֵין. בְּחֲדוּתָא דְמֶלֶכָא, כִּלְהוּ חֲדָאן,
וְלֹא יִצְטַעְרוּן בֵּיה. עַל דָּא כְּתִיב (ישעיה נח) וְקִרְאֵת
לְשַׁבָּת עֲנֵג. מָאֵי עֲנֵג. עֲנֵג לָא אֲשַׁתְּכַח אֶלְא

כִּדְ אוֹתוֹ הַיּוֹם, הַלּוּלָת הַמֶּלֶךְ עִם הַגְּבִירָה, שְׂמִיחַת הָאָב
וְהַתְּחַתּוֹנִים. בְּשְׂמִיחַת הַמֶּלֶךְ כָּלֶם שְׂמִיחִים, וְלֹא יִצְטַעְרוּ בּוֹ. עַל זֶה כָּתוּב (ישעיה נח) וְקִרְאֵת

לְשַׁבַּת עֲנָג. מַה זֶה עֲנָג? עֲנָג
 לֹא נִמְצָא אֶלָּא בְּמָקוֹם
 שְׁשׁוּרָה הַקֹּדֶשׁ הָעֲלִיּוֹן, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל ה'.
 שְׁהָרִי עֲנָג הוּא עַל ה'. וְהַיּוֹם
 הַזֶּה שֶׁהוּא הַלְלוּת הַמֶּלֶךְ,
 מִתְעַטֵּר בְּאוֹתָהּ עֲטָרָה שֶׁל
 עֲנָג. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב וְקִרְאָתָּ
 לְשַׁבַּת עֲנָג, מַה שְּׂאִין נִמְצָא
 כֵּן בְּשָׂר הַיָּמִים.

לְעֵילָא בְּאַתֵּר דְּקִדְשׁ עֲלָאָה שְׂאֵרִי. כְּמָה דְאַתָּ
 אָמַר, (ישעיה נח) אֲזִי תִתְעַנֵּג עַל יי'. דְהָאִי עֲנָג עַל יי'
 הוּא. וְהָאִי יוֹמָא דְהוּא הַלּוּלָא דְמִלְכָא, אֲתֵעַטֵּר
 בְּהָהוּא עֲטָרָא דְעֲנָג הָדָא הוּא דְכְּתִיב וְקִרְאָתָּ
 לְשַׁבַּת עֲנָג. מַה דְלָא אֲשַׁתְּכַח הָכִי בְּשָׂר יוֹמִין.

בְּהָאִי יוֹמָא, תִּלְתִּת סְעוּדָתָאן בְּעֵיּוֹן בְּנֵי מִלְכָא,
 לְזַמְנָא, וְלִסְדָּרָא פְתוּרִי. בְּגִין יְקָרָא
 דְּמִלְכָא, כְּמָה דְאֻקְיָמָנָא.

בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁלֹּשׁ סְעוּדוֹת
 צְרִיכִים בְּנֵי הַמֶּלֶךְ לְזַמֵּן
 וְלַעֲרוֹךְ שְׁלַחֲנוֹת בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ.

סֵפֶר אוֹר הַזֶּהָר (עמוד 257)

דוּק לִישְׁנָא כַּד אֲתַגְלִיּא לְתַתָּא, מוֹכַח דְאַתְגְּלִיּא לְעֵילָא מֵאַזְ וְעַד עַתָּה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ, אֲבָל
 לְתַתָּא לֹא יִתְגַּלִּי אֶלָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה. וְתוֹסְפוֹת בְּאוּר בְּסוּף יוֹמִיָא, לוֹמַר, שֶׁהוּא דוֹקָא קְרוֹב לַיְמוֹת
 הַמְּשִׁיחַ וּבְגִינֵיהּ יָבוֹא.

וְהֵנָּה זֶה כְּמָה מְאוֹת שָׁנָה שֶׁנִּתְגַּלָּה חֲבוּרָא דִּילֵיהּ לְתַתָּא וְעַדִּין בֵּן דְּוִד לֹא בָּא, אֲבָל כַּד דִּיקַת שְׁפִיר
 בְּמָה שְׁכֵתוֹב יִתְפַּרְנְסוֹן מֵהָאִי חֲבוּרָא, פִּירוּשׁ: יִפְרְשׁוּ מֵאַמְרֵי הָעַמְקִים בְּהַקְדָּמוֹת שְׁגִלָּה הָאַרְ"י וְכְרוֹנוֹ
 לְבִרְכָה, כִּי זֶהוּ הַפְּרָנְסָה שֶׁיְבִינּוּ וְיִהְיוּ לְאוּרוֹ מִתּוֹק לְנַפְשׁ וּמִרְפָּא לְעַצְמֵם. כִּי הַלּוֹמֵד גִּירְסָא בְּעֵלְמָא
 הַגַּם שֵׁישׁ לוֹ שְׂכָר טוֹב בְּעַמְלוֹ וּמְקַדֵּשׁ בְּטַהֲרָה נִשְׁמָתוֹ, עִם כָּל זֶה הַסְּגִלָּה דְבְּגִינָה וְקִרְאָתָם דְּרוּר הוּא
 כְּשִׁיתְפַּרְנְסוֹ וְיִלְמְדוּ פִירוּשׁ הַמֵּאמְרִים.

הֵנָּה מִבְּאַר, שְׁכַל הָעוֹסֵק בְּסֵפֶר זֶה מְקַרֵּב הַגְּאֻלָּה וְעוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ גְּדוֹל לְיוֹצְרוֹ, כְּמוֹ שְׁכֵתוֹב: כְּאֵלּוֹ
 פְּדֹאֲנִי אֲנִי וּבְנֵי מִן הַגְּלוּת כּו'. כִּי כַּד גָּזַר הַבּוּרָא, שְׁלֹא יִתְגַּלָּה וְיִהְיֶה גְּנוּז עַד סוּף יוֹמִיָא דְבְּגִינָה יָבוֹא
 דְּרוּר, כִּי סְגִלָּה זֹו בּוֹ וְלֹא בְּזוּלָתוֹ.
 (מְקַדֵּשׁ מֶלֶךְ לְתַקּוּנֵי זֶהָר כְּאוֹ)

דָּא בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה (הִיאֹרָה) הַזֶּהָר בֵּיהּ הָוָה ר"ז [אַתְוּוֹן הַזֶּהָר הַגְּהוּ אַתְוּוֹן הו"ה ר"ז] דְּאִיהוּ אוֹר
 דְּפּוֹרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא.
 (תַּקּוּנֵי זֶהָר תַּקּוּן כ"א דָּף נ"ג:)

אַסְתַּכְּסֵם קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא וְשְׁכִינְתָהּ לְמַעַבְדַּי הָאִי חֲבוּרָא, עַל יַד הַהוּא דְאַתְגְּלִיָּא [הַרְעִיָא מְהִימָנָא],
 וְכַנִּים בֵּיהּ עֲלֵאִין וְתַתָּאִין לְאַשְׁכַּחַא בֵּיהּ נִיחָא לְשְׁכִינְתָא בְּגִלוּתָא, וְחִירוֹ לָהּ וְלְבִנְהָא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב
 (תְּהִלִּים פד) גַּם צִפּוֹר מִצְאָה בֵּית וְדְרוּר קִין לָהּ. הִיאִי דְאַתְמַר בֵּיהּ (וַיִּקְרָא כה) וְקִרְאָתָם דְּרוּר בְּאַרְזֵן
 לְכָל יוֹשְׁבֵיהּ.
 (תַּקּוּנֵי זֶהָר חֲדָשׁ דָּף ע"ב:)

בְּרִאוֹת רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּן יוֹחָאִי בְּרוּחַ קֹדֶשׁוֹ עֲנִין זֶה, צוּה לְרַבִּי אֲבָא לְכַתֵּב סֵפֶר הַזֶּהָר בְּדְרָךְ הָעוֹלָם לְהִיוֹתוֹ
 מִצְנַע לְמִשְׁמֶרֶת עַד דְּרָא בְּתַרְאָא קְרִיב לְיוֹמֵיהּ מִלְכָּא מְשִׁיחָא, כְּדִי שְׁבִזְכוֹת הַמִּתְעַסְקִים בּוֹ תִצְמַח
 הַגְּאֻלָּה בְּיַמֵּינוּ בְּעֶזְרַת הַשָּׁם, כַּנְּזָכַר בְּפִרְשַׁת וַיְחִי (דָּף רי"ז), עַל דָּא פְּתִיב קַח צְנֻצָּת אַחַת וְתֵן שְׁמָה
 מְלֵא הָעַמֵּר מִן כּו' לְמִשְׁמֶרֶת, לְאַצְנֻעוּתָא, וְהִבֵּן זֶה מְאֹד.

(הַרְבַּ חַיִּים וַיִּטְאַל וְכְרוֹנוֹ לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּהַקְדָּמוֹתוֹ לְשַׁעֲרֵי הַקְּדוּשָׁה)
 אָמְרוּ בְּתַקּוּנִים (תַּקּוּן ו' דָּף כ"ד.), וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְכַמָּה בְּנֵי נְשָׂא לְתַתָּא יִתְפַּרְנְסוֹן מֵהָאִי חֲבוּרָא דִּילָךְ,
 כַּד יִתְגַּלִּי לְתַתָּא בְּדָרָא בְּתַרְאָה בְּסוּף יוֹמִיָא, וּבְגִינָה (וַיִּקְרָא כה י) וְקִרְאָתָם דְּרוּר בְּאַרְזֵן וְגוֹמַר, עֲנִין
 שֵׁם.